

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

VIZITAȚIA CANONICĂ IV. 1926.

Venerați Frați!

După terminarea vizitației canonice anunțate, cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu, voui vizita următoarele comune:

Septembrie	12	Sasnireș (sfințirea bisericii) — Unguraș
"	13	Batin — Ciaba
"	14	Valea rea (sfințirea bisericii)
"	15	Braniștea (Arpașteu) — Măluț
"	16	Sânmărghita — Mica
"	17	Bileag
"	18	Neț — Albeștii-Bistriței (Ferihaza)
"	19	Mărișelu (Nușfalău) — Șerling
"	26	Dej
O. tomvrie	3	Gherla (Te Deum).

Aici voui înălța, din adâncul sufletului, rugăciuni de mulțumită și preamărire Părintelui ceresc, pentru darul milei sale care l-a revărsat îmbelșugat pe cărarea vizitațiilor robului său, învrednicindu-mă a cerceta în șapte ani întreaga turmă aleasă și cuvântătoare alui Hristos, grijei și păstoririi mele încredințate și acoperindu-mă de mângăieri sufletești fără de nume.

Aceeaș rugăciune de mulțumită și preamărire să se înalțe în aceeaș zi în 749 sate într'o sfântă îmbrățișare a tuturor, de cari cu atâta drag m'am apropiat pentru a-i sluji întru Domnul.

Vestiți poporului Venerați Frați acel ceas de rugăciune.

Domnul primească închinarea robilor săi, și dăruiască poporului său tărie sufletească și pace.

Darul Domnului cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți, întru Hristos Isus. Amin.

Gherla, Adormirea Preacuratei și pururea Fecioarei Maria, 1926.

HIROTONIRE.

În ziua de 13 l. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi, iar în 15 l. c., sărbătoarea Adormirii Preacuratei Vergure Maria, la sfânta mânăstire dela Nicula, întru preoți următorii clerici diecezani: *Dr. Bălibanu Virgil, Balint Emil, Căthiu Iacob, Enghiș Nicolae, Moldovan Vasile, Mureșan Ștefan și Sonea T. Florian.*

Clericul *Pop Grigore* a fost hirotonit întru ipodiaton și diacon în 13 l. c.

Din șed. cons. 14 August 1926.

Nrii 3924 - 3934.

NUMIRI.

Onoratul *Ioan Taloș* paroh în *Giurtelec* (D. Periceiiului) este numit *protopop onorar*, cu facultate de a purta brâu roșu.

Din șed. cons. 18 August 1926.

Nr. 3809.

Onoratul *Vasile Moldovan* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Păltineasa* (D. Ciceu Cristur).

Din șed. cons. 18 Aug. 1926.

Nr. 4031.

Onoratul *Emil Balint* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Solomon* (D. Surducuiului).

Din șed. cons. 18 Aug. 1926.

Nr. 4030.

Onoratul *Nicolae Enghiș* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Letca* (D. Ciocmanului).

Din șed. cons. 18 Aug. 1926.

Nr. 4029.

Mult Onoratul *Gavril Marțian* paroh protopop on. în *Cășeu* este încredințat cu administrarea int. a tracului Reteag.

Din șed. cons. 18 Aug. 1926.

Nr. 4041.

Concurs

la parohii.

Postul de Paroh din *Șimleul Silvaniei* se curentează din nou cu terminul de *1 Octomvrie a. c.*

Din șed. cons. 14 August 1926.

Nr. 3912.

Postul de paroh din parohia *Năsăud*, se curentează din nou cu terminul de *1 Octomvrie a. c.*

Din șed. cons. 14 August 1926.

Nr. 3911.

Postul de al *II-lea preot* din parohia *Sângeorz-Băi* (D. vicarial al Rodnei) se curentează cu terminul de *1 Octomvrie a. c.*

Din șed. cons. 18 Aug. 1926.

Nr. 3836.

Doritorii de a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1925-26; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat oficios că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autenticate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Concurs

la post de cantor.

Postul vacant de cantor al bisericii parohiale din *Băsești* (tr. Băsești; județul Sălaj) se curentează cu terminul de *1 Noemvrie 1926.*

Alesul cantor va beneficia de următoarele:

- 1) $\frac{1}{2}$ mierză porumb dela fiecare fum (familie).
- 2) Casă cantorală cu $\frac{1}{8}$ jug. grădină.
- 3) Stole cantorale.
- 4) 3 jughere pământ arător în hotarul comunei Someșuleac (4 klm. depărtare dela comuna Băsești).

Doritorii de a dobândi acest post cantoral, își vor înainta cererile provăzute cu atestatul de moralitate și diploma de cantor, la oficiul parohial român unit din comuna Băsești, județul Sălaj, până la *15 Octomvrie 1926.*

Gherla, la 10 August 1926.

Nr. 3768.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Vizitația canonică din vara anului 1926 a Preasfințitului Iuliu al Gherlei.

Partea I-ă.

Pătruns de cele mai adânci sentimente de dragoste față de turma cuvântătoare și greutatea răspunderii slujbei arhieresti, hărăzite dela vecinicul Arhiepiscop Isus, Preasfinția Sa Iuliu al Gherlei în vara aceasta a întreprins ultimele serii de vizitații canonice cu nădejdea în Domnul, că la toamnă va putea pune peste opera săvârșită întru mărirea lui Dumnezeu cununa de roade sufletești culese în cei șapte ani de vizitație neobosită, în cele 825 de parohii și filii ale diecezei sale.

Seria vizitațiilor s'a început în Duminică din 13 Iunie a. c. cu frunțașă comună *Ocna-Dejului*. În hotarul Dejului în dimineața zilei de 13, P. S. Sa a fost întâmpinat de pretorele Bărbos și 30 de călăreți îmbrăcați în costume naționale sub conducerea subvizorului din Dej, Iosif Chiorean. Impozantul cortegiu, care-l încheia trăsura Il. Sale, trasă de 4 cai suri trecând prin Dej, a parcurs străzile Regele Ferdinand, Avram Iancu și Strada Ocnei, în capătul căreia era ridicată o poartă triumfală de toată frumseța. Aici P. S. Sa a fost primit de primarul comunei îmbrăcat în port național. După ce Ilustritatea Sa își exprimă sentimentele de iubire și grije ce le-a avut îndeosebi față de aceasta comună, pleacă împreună cu poporul și cu muzica salinelor în frunte la a doua poartă triumfală ridicată în mijlocul comunei de direcțiunea minelor de sare, într'un stil special al minerilor, decorată cu embleme, ciocane și drapelul național. Directorul salinelor, dl. Urban, deși de naționalitate maghiară, a ținut o vorbire Ilustrității Sale într'o limbă românească aleasă.

La cortul decorat ridicat lângă școla de stat decorat frumos de membrele „Reuniunii Mariane” din loc, P. S. Sa a fost întâmpinat de preotul local, (parohia Sf. George) Laurențiu Coste, prin

o vorbire aleasă. S. Liturghie s'a celebrat de P. S. Sa, asistat din suită de Reverendisimul D. Dionizie Vajda canonic, Cl. D. Dr. George Bob. prof. de s. Teologie, M. On. D. Ioan Coste protopop în Gherla, apoi Dr. Ioan Șanta profesor de liceu, adm. parohiei ss. Arhangeli din Ocna-Dejului, Alimpiu Coste protopop în Ceheiu (Sălaj), Iacob Marga prof. în Dej, George Mânzat preot II. în Dej etc. Răspunsurile la s. Liturghie le-a dat corul format din meseriași și țărani, împreună cu clericii din suita Il. Sale. După s. Liturghie P. S. Sa, mâncând din cuvintele Evangheliei de zi, într'o frumoasă și pătrunzătoare cuvântare a vorbit despre adevrata pocăință și Biserica lui Isus Hristos, desvâbind greșelele propagandiștilor mincinoși cari se lapadă de biserică, de Maica Precurată și de crucea lui Hristos. A arătat cât este de lipsă scutul crucii și a Maicii Domnului *minerului*, care se pogoară în inima pământului; a îndemnat credincioșii să țină cu tărie la credința hărăzită dela strămoși, singură fericitoare atât în viața vremelnică, cât și cea vecinică.

După s. Liturghie la casa parohială din parohia sf. George s'au făcut recepțiile obicinuite. S'au prezentat preoții diferitelor confesiuni din comună, împreună cu membrii și curatorii bisericilor, antistia comunală, oficiul salinelor sub conducerea șefilor, depărtându-se fiecare plăcut impresionat de modul cum a fost primit. La banchetul dat în onoarea Inaltului oaspe s'au rostit mai multe toast, dintre cari amintim pe al Dlui deputat Dr. Liviu Micșa, care a remarcat meritele preoțimei întru conservarea credinței și a limbei strămoșești.

Lăsând cele mai plăcute amintiri și mângăieri în sufletele credincioșilor din Ocna, P. S. Sa d. a. la orele 4, însoțit de prefectul județului, dl. Simeon Rusu și o parte a oaspeților a sosit în comuna *Codor*. Il. Sa în vorbirea ținută după litie a relevat statornicia acestor credincioși în legea strămoșească.

În ziua următoare (14 Iunie) începându-se ploile, și urmând în progra-

mul de vizitație parohii cu căi de comunicație foarte grele, s'a început una dintre cele mai grele și mai obositoare serie de vizitații făcute până în prezent.

În aceasta zi s'a celebrat s. Liturghie în *Pinticul român* într'un cort împodobit cu frunze și flori de câmp, biserica nefiind încăpătoare. Rugăciunile, glasurile domoale de ectenii și fumul de tămâie, se înălțau într'o armonie sfântă spre văzduhul nemărginit în fața mulțimei, care transfigurată par'că de suflul unei puteri nevăzute, își pleca capul cu smerenie când dreapta Arhierelui se ridica spre binecuvântare. Tabloul pitoresc îl întregea o turmă, ce păștea liniștită pe culmea din apropiere, amintind vremurile neprihănite din era patriarhilor. Domnul Isus, ca un semn, că a primit rugăciunile, Și-a trimis soția cu harurile sale prin o ploaie domoală, liniștită... Poporul, care pentru prima oară a avut fericirea de-a asculta Liturghie arhierescă, a rămas pe deplin edificat sufletește atât de farmecul serviciului divin, cât și de cuvintele mângâitoare ale Arhierelui, despre care, — spuneau dânșii — nu puteau crede, că va veni să-i viziteze în „piciorul de munte“ unde stau ei.

După amiazi în care îmbrăcate de nuntă, trase de câte 4 și 6 boi împodobiți cu salbe și tradiționalul cozonac românesc, P. S. Sa și suita s'a coborât în parohia *Corneni* (Șintereguț) situată într'o vale închisă cu casele ascunse între pomi de o smerenie umilitoare față de castelul impozant, ce se ridică la marginea unei păduri întinse în partea dinspre apus a comunei. La poarta triumfală, gătită ca aproape pretutindenea, din ramuri și frunza dată de Dumnezeu înfrățită cu poporul nostru dela zămislirea lui, P. S. Sa e primit de notarul cercual și învățătorul Nemeș, un tip al omului emeritat, cu ani mulți de serviciu și penzie puțină... La primirea dela biserică preotul local, Emil Boca, într'o vorbire frumoasă face amintire despre trecutul comunei, — oarecând parohie rom. cat., azi înlocuită cu credincioșii Bisericii noastre, statornici în

credința strămoșască. După predica frumoasă a P. S. Sale s'au făcut și aici vizitele obicinuite atât la oameni cu situație cât și în coliba ultimului sărac de-o potrivă.

În aceeaș zi P. S. Sa și-a continuat calea peste dealul Măgurice, prin colnice de păduri și câmpuri împodobite bogat cu o floră de o frumseță pitorească. La tot pasul un mănunchiu de sânziene... un lan auriu presărat cu o spuză de margarete albe. Mai frumoasă primire nu mi-am putut închipui pentru solul Celui, ce a îmbrăcat crinii câmpului, decât aceste flori răsărite în cale ca un simbol grăitor despre puterea Spiritului sfânt dătător de viață...

Poarta triumfală ridicată în partea dinspre apus a comunei *Jichișul de sus*, situată pe un platou de lângă dealul Magurice, — avea o înfățișare specială; ștergări, cearșefuri și costume cusute cu motivele obicinuite în comună în cele mai variate colori, erau întinse pe o sfoară deasupra porții de triumf. Îți făcea impresia, că ai în față o expoziție frumoasă care arată o deosebită istețime în țărancele de aici. Un obicei pe care-l aflu foarte potrivit pentru porțile de triumf cu deosebire la sate. Primirea, într'u toate succese, laudă istețimea și priceperea preotului Ioan Radu hironit abia de câteva luni. Aici s'a servit sf. Liturghie, o surprindere plăcută pentru toți-a fost corul elevilor școlii sub conducerea vrednicului învățător, Vasile Pop. Cuvântarea P. S. Sale a avut o influință de reînnoire sufletească asupra poporului.

D. a., lăsând aceasta comună, locul natal a pictorului de mare nădejde, Horațiu c. Deac, a fost vizitată filia *Șigău*, situată pe un platou înalt, de unde se deschide o priveliște încântătoare peste întreg jurul. O comună mică, frumos aranjată cu oameni senini și deschiși la suflet și de o netăgăduită mândrie, că dintre ei a ieșit marele luptător al Românilor, Ștefan Pop Cicio, și aici s'a născut și canonicul Ioan c. Welle. Biserica, care s'a zidit sub preoția lui David Deac

cu un capital începător *de 3 coroane*, e frumoasă și încăpătoare.

După litie, cuvântarea înălțătoare a P. Sfinției Sale și vizitele obicinuite, P. S. Sa a sosit la *Jichișul de jos*, unde locuiesc și câteva familii de intelectuali români, în numele cărora la poarta de triumf P. Sfinției Sale i s'a dat un frumos buchet de flori. La biserică a fost primit de preotul local Aug. Boldor cu o cuvântare frumoasă. În biserica frumoasă și bineprovăzută cu cele trebuincioase s'a făcut litie și Paraclis în decursul căruia, afară se deslănțuia o furtună puternică. În ziua următoare s'a celebrat s. Liturghie, iar d. a. litie în filiala *Târpiu*.

Lăsând cele mai plăcute amintiri în inimile credincioșilor și o reînnoire sufletească, a cărei necesitate o simțea de mult poporul din acest jur, P. S. Sa în aceeași zi a trecut pe Valea Olpretului la *Șomcutul mic*, unde a fost primit de vrednicul adm. protopopesc Teodor Cherebețiu. După amiază a trecut la filiala *Peșterea* (Peștes), mângâind și sădind în suflete alipirea față de credința strămoșască și iubirea casei Domnului. În 18 Iunie a urmat comunele *Maia*, *Cremenea*, păstorite de mult cu zel și bună chibzuială de parohul Danil Aluaș. În aceeași zi a urmat și parohia *Suares*, de prezent vacantă; totatătea comune, cari și-au păstrat nepătata credință din trecut. Cuvintele Arhiereului au pătruns adânc pretutindenea în inimile credincioșilor, lăsând urme neșterse pentru o întreagă generație.

În 19 Iunie s'a celebrat s. Liturghie în *Olpret*, asistând o mulțime de popor împreună cu membrii familiei D-lui Dr. Vajda Voevod, dintre cari remarcăm pe Dl. Dr. Ioan Vajda proprietar și avocat în Dej. Biserica, zidită de altmintrelea pe o culme frumoasă, are lipsă de o reparație radicală. Inițiativa în aceasta privință s'a și făcut de Il. Sa la fața locului. D. a. a urmat filiala *Pruni*, iar în ziua următoare (20 Iunie) s'a consacrat noua biserică din *Suia*, zidită cu jertfele credincioșilor prin hărnicia preotului Alexandru Rogojan. La

sfințire au asistat mai mulți preoți din jur și popor din satele vecine, ascultând cu sete frumoasă și înălțătoare cuvântare a Il. Sale, fără de a fi alterați cât de puțin de ploaia, care înainte de amiază a căzut în mai multe răstimpuri. În aceeași zi a fost cercetată parohia *Băbdiu* (Zăpârț), comună fruntașă cu trecut istoric, unde odinioară locuia pe moșia-i proprie văduva Voevodului Ștefan Răzvan: Măriuca. Parohia păstorită de harnicul preot Rebrean, are o biserică zidită înainte cu 60—70 de ani, care prin frumuseța și forma ei ar face cinste și unui oraș. P. S. Sa după terminarea litiei și stropirea poporului, într-o cuvântare aleasă îndeamnă poporul credincios la iubirea lui Dumnezeu și a deaproapelui, la respectarea și ținerea legilor lui și la statornicia în credință.

În zilele următoare, deși ploile nu mai conțineau, iar comunicația deveni tot mai grea, programul vizitației a fost executat precis.

În 21 și 22 Iunie au fost vizitate parohiile și filiile: *Buduș* (par.) *Anteș*, *Blidărești*, *Oșorhel* (par.) *Pustuța* și *Jurca*; în 23 Iunie *Osoiul* și *Ciaca* (par.) unde s'a celebrat s. Liturghie, Pretutindenea Arhiereul a fost primit cu cele mai calde sentimente de dragoste fiiască aflând în toate comunele acestea credincioși desvoldați și preoți la culmea chemării lor, (Nic. Costin, A. Mureșanu, Vasile Pop, Aug. Bud, G. Căpâlnea etc.)

În ziua de 23 Iunie d. a. a fost vizitată filia *Valea Hranei*, iar în 24, la sărbătoarea Nașterii s. Ioan Botezătorul, *Zalha* (s. Liturghie) și *Husmezeul*, iar în 25 *Bezdedul* și *Solomonul*. Deși timpul era nefavorabil, totuși primiriile din aceste comune au fost la înălțime, precum de mare preț sunt și acele efecte, pe cari le-au produs în inimile credincioșilor din acest colț al diecezei cuvântările și vizitarea bolnavilor din partea Arhiereului.

După ce în 26 au fost vizitate *Briglezul* și *Muncelul*, în 27 P. S. Sa a consacrat biserica din *Șurduc*, asistat de mai mulți preoți din jur, în fața unei

mari mulțimi de ascultători țărani și intelectuali, între cari și prefectul județului Sălaj. D. a. s'a vizitat filia *Solona*, de unde Il. Sa a plecat la Mănăstirea Bicsadului, ca la sărbătoarea sfinților Apostoli Petru și Pavel să imploare harul și binecuvântarea Celui de sus peste munca depusă cu un adevărat zel și abnegație apostolică.

Partea II-a.

A doua serie de vizitații a cuprins parohiile din apropierea reședinței episcopicești. S'a început în 4 Iulie a. c. cu parohia *Silivaș* și filiala *Hășdate* sub administrația parohului George Neamțiu, de unde Il. Sa s'a depărtat cu cele mai bune impresii asupra credințioșilor și a conducătorului lor sufleteșc. În 11 Iulie s'a celebrat s. Liturghie în *Livada* (Dindeleag), iar d. a. s'a făcut litie la *Băița* (Chirău). Vrednicii preoți ai acestor parohii: Alimpie Pop și Aurel Petruca au fost numiți protopopi onorari.

A urmat în 12 Iulie *Ormanul*, locul natal al Episcopului de pie amintire Ioan c. Bob, sub vrednica conducere a parohului Ioan Vereș, iar după amiazi *Ghiroltul*, parohie, ca și toate din tractul Gherlei, neatinsă de curente subversive, sub păstoriarea tinărului preot Ioan Ciacoi.

P. S. Sa pretutindenea, prin cuvântările de o înaltă concepție sufletească, rostită într'un limbaj cu o nuanță literară elegantă și totuși în cel mai captivător graiu poporal, a știut să samene sămânța cuvântului dumnezeesc în inimile tuturor acelor, cari l-au ascultat vre-odată.

În 13 Iulie P. S. Sa a vizitat parohia *Nima*, unde pentru frumoasele merite câștigate în decursul unei lungi și rodnice pastorații, preotul George Manu a fost numit protopop onorar.

A fost bine primit și întru toate bine așezată a aflat P. S. Sa parohia *Bunești* (Săplac), sub înțeleapta conducere a parohului Aurel Papiu.

În 18 Iulie au fost vizitate parohiile: *Mintiul Gherlei* și *Țopul*. În Mintiu

P. S. Sale i-s'a făcut o primire frumoasă cu conducte etnografice. Aceasta comună spre lauda conducătorilor, a preotului local Pașcu și celorlalți intelectuali, e pe calea unei dezvoltări frumoase. Primirea din Țop a fost peste așteptare, socotind situația îndosită a comunei.

În 20 Iulie a urmat parohia *Petrești* (*Petrihaza*) și *Mănăstirea* (Benediug). Aici, în cadrul sfintei Liturghii arhierestii, — ce de altcum o servește P. S. Sa în fiecare comună vizitată înainte de amiazi, — s'a sfințit biserica. P. S. Sa a sosit la *Mănăstirea* d. a. la 4; a fost primit cu o frumoasă vorbire de preotul G. Mureșan, apoi s'a făcut litie în curtea bisericii, situată pe malul Someșului cu un aspect de schit vechiu. (Pictura acestei biserici ascunde adevărate comori de artă veche românească). În Sa după litie a vorbit despre faptele îndurării trupești și sufletești și despre statornicia în credință față de sf. maică Biserica. Între ascultători au fost de față: contele Carol Kornîș, directorul uzinelor electrice Knizsek, primpretorele Alex. Bărbos etc. S'au făcut vizitele obicinuite, în cursul cărora P. S. Sa a vizitat și vechiul castel Kornîș, unde odinioară a vărsat lacrimi Icoana făcătoare de minuni a Prea Curatei Vergure Maria dela Nicula, eternizat fiind evenimentul prin următoarele distihoane de pe frontispiciul capelei:

Mira Dei Genetrix nostra stillavit in aula,
Filius, ut sacris concilietur aquis,
Maternaque Deum, quid mirum, flexerit unda,
Kornisia his lacrimis surgit in alta domus.

Iar pe frontispiciul intrării în vechiul castel:

Tu, quae cuncta praeservas, dominaris et astris:
Meos, domumque meam protege Diva Parens!
Tu matrem gemina refert mirumque figuras
Icona, quae laribus eluerat alma meis.

Generațiile, cari au trăit în tradiția acestui eveniment, au lăsat și pentru nepoții lor din această comună o mare parte din dragostea față de Maica Domnului, iar aceasta iubire sfântă s'a întâlnit cu o putere nespūsă prin cuvintele Arhierelui, cari vor rămânea un izvor nesecat de mângăieri, din care generația

de azi va face o nouă tradiție edificatoare de suflete pentru ani mulți și îndelungați.

George Mânzat
preot în Dej.

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

XIV.

Latinism.

O armă de care se folosește secta Foțiană, între atâtea calumnii, este că prezintă pe Papa de Cap al singurei Biserici Latine, și pentru aceea Biserica Orientală având alți Capi spirituali, nu poate recunoaște pe Papa de Cap al Bisericii universale.

Ei își bazează opiniunea lor pe un echivoc, confundând accidentalul cu esențialul. Biserica, întrucât e instituție divină, se estinde în toate locurile, la toate popoarele, și peste toate timpurile, și pentru aceea Biserica are din instituție divină caracterul de Universalitate, și pentru aceea se numește și este într'adevăr Catolică. În simbolul Niceno-Constantinopolitan cele două Biserici mărturisesc că cred în Una, Sfântă, *Catolică* și Apostolică Biserică. Așadară unul din caracterele esențiale ale Bisericii este Catolicitatea, adică Universalitatea. De aceea e evident, că Capul văzut al bisericii trebuie să corespundă acestui caracter al Universalității. Dacă biserica este Catolică, adică are caracterul de Universalitate, Capul ei trebuie să aibă Putere universală peste Biserica universală.

Dar universalitatea nu esclude, ci închide în sine particularul, pe cum particularul se include sau se cuprinde în Universal, nu universalul în particular. E adevărat că Papatul se poate zice Latin, dar nu din punct de vedere al puterii, ci în privința formei ce o îmbracă, adică în privința limbei latine și a Ritului latin, pentru că e întemeiat în regiune latină. Dacă sfântul Petru

Apostolul ar fi rămas și ar fi murit în Antiochia, Papatul ar avea haina Greco-siriacă, cum era forma Capitalei Siriei, dar caracterul puterii sale spirituale și ca Apostol și ca Verhovnic (Principe) al Apostolilor ar fi fost de Universalitate.

Universalitatea Papatului a strălucit totdeauna în toate veacurile. Intre Papi (și între ei sunt mulți Sfinți cari au înflorit din veacul I până la veacul al IX) sunt cel puțin vre-o douăzeci de inși cari au fost Greci ori Orientali.

Papii prin puterea lor universală, au întervenit în toate chestiunile dogmatice ori disciplinare ale Bisericilor Orientale, cari de cum să-i nesocotească ca pe o putere streină, i-au chemat într'ajutor și au recurs la Roma pentru ca să restabilească pacea.

Pentru această putere universală Papii se pun de acord cu Impărații, ca să convoace Concilii generali, și convocându-le au întărit decretule, cari sunt primite cu reverință din partea Bisericii Orientale în ciuda Ereticilor, cari de mai multe ori s'au încercat, însă înzădar, să *surprindă* buna credință a Sfântului Scaun.

În timpurile mai de pe urmă am văzut Prelați Orientali înălțați la demnitatea de Cardinali ai Sfintei Biserici Romane. În veacul al XV s'a ridicat Cardinal vestitul Metropolit din Nișea *Visarion (Bessarion)*, marele Apărător al Unirei Grecilor cu Roma făcută în Sinodul dela Florența; mai apoi Grecii Isidor și Podocatur. În vremurile din urmă sau făcut Cardinali Leviczki și Sembratovicz, Archiepiscopi Ruteni din Lemberg, și Assum Patriarchul Armenilor catolici. Sperăm cu tot dreptul, că de acum înainte în România Mare se vor învrednici și Metropoliții noștri Români uniți să se ridice la treapta Cardinalatului, în acel Colegiu sacru care alege și din sânul căruia se aleg Episcopii Romei celei vechi, Păstorul Suprem al Creștinătății.

Sfântul Scaun pe lângă aceea că susține din visteria sa diferite institute Orientale în Roma, cum este Colegiul

Grecesc al sfântului Atanasie, Colegiul Rutenilor, Colegiul Armenesc, Colegiul Maroniților etc., mai susține și alte institute afară de Roma, și le încurajează pentru a promova știința și pietatea în poporul și clerul catolic de rit oriental. E cunoscută dania Papei Piu X pe seama Românilor uniți ca să avem adevărată o Biserică și Casă în sfânta Cetate, în Roma, leagănul originii și credinței noastre. Asemenea și fundația de trei milioane Lire, ce a făcut-o marele Pontific Benedict al XV pentru întemeierea unui Seminar românesc greco-catolic și pentru susținerea lui în Roma lui Traian...

Când se face în Roma vre-o mare adunare de Episcopi din toate părțile lumii catolice, între aceștia figurează Episcopii de rit oriental, nu în al doilea rang, ci în rang egal cu Episcopii latini, adică Patriarhii cu Patriarhii, Arhiepiscopii cu Arhiepiscopii, Episcopii cu Episcopii, după gradul scaunelor lor și după decanatul propriei lor hirotonii. Deși sacrele funcțiuni papale se desfășoară în ritul latin, care este ritul bisericii Romane, cu toate acestea Episcopii orientali asistă în ornatele sau odăjdiile prescrise ale ritului lor propriu.

Când pontifică Papa, pe lângă Diaconul și Subdiaconul latin cari cântă Evangelia și Apostolul latinește, totdeauna celebrează și Diacon și Subdiacon Grec, cari cântă respective cetesc Evangelia și Apostolul în grecește. Papa Piu al X-lea a mai adăugat cântarea de imnuri liturgice ale bisericii grecești în răstimpurile îngăduite de Liturgia Romană, cari imnuri le execută elevii Colegiului Grecesc dela sfântul Atanasie, unde au studiat Arhierii noștri de fericită pomenire Dr. Victor Mihályi, Dr. Ioan Szabó, Dr. Demetriu Radu, Dr. Vasile Hossu, actualul Metropolit Dr. Vasile Suci, apoi mai mulți preoți și canonici, între cari pomenesc pe Dr. Vasile Lucaci, Dr. Augustin Luran, Dr. Augustin Bunea, etc. etc.

(Va urma).

Condițiunile de primire la internatul școlii medii de fete din Gherla.

Primirea elevelor în internatul școlii medii de fete din Gherla pe anul școlar 1925—1926 se va face pe lângă condițiunile următoare:

1. Taxa de întreținere 9000 Lei sau 6000 Lei în bani și naturalele următoare: 200 kg. grâu, 50 kg. cucuruz, 50 kg. cartofi, 15 kg. fasole, 8 kg. unsoare, 5 kg. sapun și 100 ouă. Jumătate din acestea naturalii se vor aduce la intrarea în internat, iar jumătatea ia 1 Ianuarie. E de dorit însă că întrucât e posibil și în interesul propriu să se achite la intrare. Taxele se vor plăti în trei rate egale: prima la 15—20 Sept. odată cu înscrierea, a doua la 1 Decembrie, a treia la 1 Martie.

2. Elevele vor aduce cu sine afară de albiturile, hainele și ghetele de lipsă, 1 saltea, 1 perină cu 2 fețe, 1 plapomă sau țol, 1 cuvertură de pat (acoperitoare de pat), 3 ștergere, 3 servete, piaptăn, perie de haine, perie de dinți, 1 față de masă, cuțit, furculiță, lingură, linguriță, 2 farfurii mari, 1 pahar, 1 mică ceașcă, și perii pentru ghetă. Despre toate acestea vor aduce un inventar în 2 exemplare, prin care se vor ține în evidență obiectele la intrare și la ieșirea elevei din internat. Fiecare va aduce la intrare 1 ștergar de culină, cari vor rămânea proprietatea Internatului.

3. Taxele de întreținere, dacă împrejurările de traiu ar pretinde aceasta, se vor putea spori sau scădea.

4. Petițiile pentru primirea în internat se vor înainta dir. până la 1 Septembrie.

Gherla la 20 Iulie 1926.

Diracțiunea.